

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өвөрхангай аймгийн Бүрд сумын Эрүүл Мэндийн Төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ӨВА-2022/47/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улаанбаатар хот

2022 он

Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал

Утас: 70323253

Цахим хаяг: batjargalo@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Гансүх

Утас: 70323833

Цахим хаяг: gansukh.audit@gmail.com

Аудито:

Б.Алтанцэцэг

Утас: 99016193

Цахим хаяг: altaa_6116@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	2
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	3
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	11
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1 Ерөнхий зүйл.....	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	13
3.4 Материаллаг байдал.....	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	14
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	15
3.8 Аудитын гол асуудал.....	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	15
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	16
4. Аудитын илрүүлэлт.....	16
4.1 Залруулсан алдаа.....	16
4.2 Төлбөрийн акт.....	16
4.3 Албан шаардлага.....	16
4.4 Зөвлөмж.....	Error! Bookmark not defined.
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	Error! Bookmark not defined.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

БҮРД СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТӨВИЙН ДАРГА З.ЗОЛЖАРГАЛ ТАНАА

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

62173 Арвайхээр, Өвөрхангай аймаг,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
E-mail: uvurkhangai@audit.gov.mn

Аудитийн дугаар № 144
Танай _____ -ы № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 -д заасны дагуу Бүрд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бүрд сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

D:\Awditiin газар\baiguullagiin dotood barimt\A4

Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Данс код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	39,920,935.36	164,426,454.58
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ		48,556.44
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө		48,556.44
31210	Төгрөг		48,556.44
31211	Төрийн сангийн харилцах		48,556.05
31215	Нэмэл санхүүжилтийн харилцах		0.39
33	АВЛАГА	3,073,010.00	75,982,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	
33102	НДШ-ийн авлага	-	
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		75,864,600.00
33300	Татаас санхүүжилтийн авлага	3,037,000.00	
335	Бусад авлага	36,010.00	117,400.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	36,010.00	117,400.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	36,847,925.36	88,395,898.14
35100	Түүхий эд материал	12,603,119.36	60,276,964.14
35110	Тусгай зориулалттай материал	5,911,325.25	12,706,505.66
35130	Эм боох материал	6,691,794.11	47,570,458.48
35400	Хангамжийн материал	24,244,806.00	28,118,934.00
35410	Бичиг хэргийн материал	68,000.00	68,000.00
35420	Аж ахуйн материал	21,128,660.00	25,562,456.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,000,000.00	-
35460	Хүнсний материал	1,909,746.00	2,112,478.00
35500	Биологийн хөрөнгө	-	-
35470	Бусад хангамжийн материал	138,400.00	376,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН (II)	783,553,382.05	792,012,462.88
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	783,553,382.05	792,012,462.88
39200	Биет хөрөнгө	772,761,782.05	781,265,862.88

Бүрд сумын ЭМТөвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	641,237,575.22	666,237,575.22
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл - Барилга	(42,223,278.16)	(63,951,865.96)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	32,935,000.00	35,885,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тээврийн хэрэгсэл	(16,400,833.32)	(21,812,916.66)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	275,773,385.90	310,003,693.46
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тоног төхөөрөмж	(131,794,597.08)	(161,608,023.84)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	23,807,737.31	29,342,737.31
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл - Тавилга	(13,317,207.82)	(15,488,936.61)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	854,000.00	854,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл - Бусад үндсэн хөрөнгө	(110,000.00)	(195,400.04)
39217	Номын фонд	2,000,000.00	2,000,000.00
39300	Биет бус хөрөнгө	10,791,600.00	10,746,600.00
39301	Програм хангамж	475,000.00	475,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл - Програм хангамж	(295,000.00)	(340,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10,611,600.00	10,611,600.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН (III=I+II)	<u>823,474,317.41</u>	<u>956,438,917.46</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)	<u>3,171,449.83</u>	<u>75,885,061.28</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,171,449.83	75,885,061.28
41300	Өглөг	31,171,449.83	75,885,061.28
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	60,743,750.00
41311	Цалингийн өглөг		55,250,000.00
41312	НДШ-ийн өглөг		5,493,750.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	3147445.00	5,485,415.00
413205	Тээвэр шатахууны өглөг	3,147,445.00	5,485,415.00
41360	Бусад өглөг	24,004.83	9,655,896.28
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	24,004.83	9,655,896.28
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (V)	<u>820,302,867.58</u>	<u>880,068,701.95</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	820,302,867.58	880,068,701.95
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	394,698,089.00	394,698,089.00

Бүрд сумын ЭМТөвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

51200	Хуримтлагдсан үр дүн	338,037,145.55	398,288,134.15
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	376,794,241.23	338,037,145.55
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(38,757,095.68)	60,250,988.60
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	87,567,633.03	87,567,633.03
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (VI=IV+V)	823,474,317.41	956,438,917.46

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Данс код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	446,072,198.00	876,843,723.15
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	26,866,938.00	227,506,668.15
1200	Нийтлэг татварын бус орлого	26,866,938.00	227,506,668.15
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	26,866,938.00	227,506,668.15
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	26,866,938.00	227,506,668.15
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	419,205,260.00	649,337,055.00
1310	Улсын төсвөөс	340,706,600.00	370,383,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	340,706,600.00	370,383,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,917,900.00	219,125,975.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан	9,917,900.00	37,761,645.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	181,364,330.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	38,969,400.00	33,875,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	38,969,400.00	33,875,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	29,611,360.00	25,952,280.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	29,611,360.00	25,952,280.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	484,829,293.68	815,942,564.55
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	484,829,293.68	815,942,564.55
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	484,829,293.68	815,942,564.55
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	280,552,987.02	365,938,824.54
210101	Үндсэн цалин	179,571,893.56	155,967,614.56
210102	Нэмэгдэл	77,658,106.44	141,116,194.31
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	5,779,987.02	

Бүрд сумын ЭМТөвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

			4,849,418.67
210104	Урамшуулал	17,543,000.00	64,005,597.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	34,369,500.00	47,813,202.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,451,300.00	35,242,502.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,729,600.00	3,154,264.56
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,183,600.00	2,523,211.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	545,900.00	626,883.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,459,100.00	6,266,339.49
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,227,729.00	32,375,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,164,904.00	2,592,404.00
210302	Түлш, халаалт	30,062,825.00	29,782,596.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,927,075.00	38,389,120.00
210401	Бичиг хэрэг	1,231,800.00	1,289,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,256,675.00	31,829,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	563,250.00	678,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	210,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,755,350.00	4,382,320.00
2105	Нормативт зардал	39,340,361.94	228,487,580.26
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	31,283,865.94	219,699,715.26
210502	Хоол, хүнс	6,617,911.00	8,787,865.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,438,585.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,487,400.00	1,367,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	624,100.00	
210604	Урсгал засвар	4,863,300.00	1,367,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,033,500.00	1,081,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,033,500.00	1,081,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	675,347.00	577,616.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	594,008.00	517,616.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,900.00	35,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	8,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	24,439.00	25,000.00
210813	Бусад зардал - ТӨҮГ		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,336,533.96	69,913,221.73

Бүрд сумын ЭМТөвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,410,450.00	10,656,995.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдол	58,926,083.96	59,256,226.73
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,878,859.76	30,000,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,841,671.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,188.76	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	30,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	30,000,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	(38,757,095.68)	60,901,158.60
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	-	-
5	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	650,170.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ	-	650,170.00
6	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI=III+IV-V)	(38,757,095.68)	60,250,988.60

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын хөрөнгө оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	НИЙТ ДҮН
1	ҮЛДЭГДЭЛ	-	-	-	-
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-	-
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-
8	ҮЛДЭГДЭЛ	394,698,089.00	87,567,633.03	338,037,145.55	820,302,867.58
9	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
10	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	394,698,089.00	87,567,633.03	338,037,145.55	820,302,867.58
11	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
12	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-

13	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
14	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
15	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	60,250,988.60	60,250,988.60
16	Үлдэгдэл	394,398,089.00	87,567,633.03	398,288,134.15	880,553,856.18

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Данс код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	419,205,260.00	573,472,455.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	419,205,260.00	573,472,455.00
1310	Улсын төсвөөс	340,706,600.00	370,383,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	340,706,600.00	370,383,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,917,900.00	143,261,375.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан	9,917,900.00	37,761,645.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	105,499,730.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	38,969,400.00	33,875,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	38,969,400.00	33,875,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	29,611,360.00	25,952,280.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	29,611,360.00	25,952,280.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	419,205,260.00	573,423,898.56
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	419,205,260.00	573,423,898.56
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	414,289,400.24	543,423,898.54
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	280,552,987.02	310,688,824.54
210101	Үндсэн цалин	179571893.56	155967614.56
210102	Нэмэгдэл	77658106.44	141116194.31
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	5779987.02	4849418.67
210104	Урамшуулал	17543000.00	8755597.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	34,369,500.00	42,319,452.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	23451300.00	29748752.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2729600.00	3154264.56
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2183600.00	2523211.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	545900.00	626883.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5459100.00	6266339.49
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,227,729.00	32,375,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,164,904.00	2,592,404.00
210303	Цэвэр, бохир ус		

Бүрд сумын ЭМТөвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,475,780.00	38,297,770.00
210401	Бичиг хэрэг	749,650.00	1,088,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,109,230.00	26,063,930.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,317,000.00	1,308,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	499,900.00	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, эхуйн эд зүйлс	3,800,000.00	9,336,940.00
2105	Нормативт зардал	27,892,057.22	90,392,015.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18,459,395.22	79,274,780.00
210502	Хоол, хүнс	7,332,662.00	9,849,355.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,100,000.00	1,267,880.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,100,000.00	9,183,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,200,000.00	7,683,000.00
210604	Урсгал засвар	4,900,000.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,033,500.00	1,081,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,033,500.00	1,081,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	675,347.00	577,616.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	594,008.00	517,616.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,900.00	35,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	8,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	24,439.00	25,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,962,500.00	18,509,221.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,962,500.00	18,509,221.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,915,859.76	30,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт шилжүүлг	3,074,188.76	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,074,188.76	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,841,671.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,841,671.00	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	30,000,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III=I-II)		48,556.44
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII=III+VI+VII)		-
14	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
15	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		48,556.44

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл

1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	409,515,800.00	404,371,500.24	434,098,600.00	430,162,523.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	409,515,800.00	404,371,500.24	434,098,600.00	430,162,523.95
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	409,515,800.00	404,371,500.24	434,098,600.00	430,162,523.95
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	274,956,000.00	274,927,987.02	284,160,000.00	284,123,344.54
210101	Үндсэн цалин	177,426,000.00	173,946,893.56	177,426,000.00	155,916,901.00
210102	Нэмэгдэл	74,179,000.00	77,658,106.44	74,179,000.00	114,601,427.87
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,808,000.00	5,779,987.02	5,940,000.00	4,849,418.67
210104	Урамшуулал	17,543,000.00	17,543,000.00	26,615,000.00	8,755,597.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс				
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	34,369,500.00	34,369,500.00	38,361,600.00	38,360,686.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,451,300.00	23,451,300.00	26,995,200.00	26,913,061.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,729,600.00	2,729,600.00	2,841,600.00	2,870,266.08
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,183,600.00	2,183,600.00	2,273,300.00	2,296,012.88
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	545,900.00	545,900.00	568,300.00	571,258.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,459,100.00	5,459,100.00	5,683,200.00	5,710,086.88
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,969,300.00	32,227,729.00	32,375,000.00	32,375,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,032,500.00	2,164,904.00	3,032,600.00	2,592,404.00
210302	Түлш, халаалт	31,936,800.00	30,062,825.00	28,342,400.00	29,782,596.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	-	1,000,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,539,600.00	21,272,880.00	31,154,600.00	31,144,440.00
210401	Бичиг хэрэг	750,000.00	749,650.00	1,000,000.00	999,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,172,000.00	14,906,330.00	19,000,000.00	19,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,317,600.00	1,317,000.00	1,317,600.00	1,308,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	499,900.00	500,000.00	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,800,000.00	3,800,000.00	9,337,000.00	9,336,940.00
2105	Нормативт зардал	25,892,700.00	25,892,057.22	31,487,400.00	27,694,261.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,459,400.00	16,459,395.22	21,487,400.00	20,577,026.00
210502	Хоол, хүнс	7,333,300.00	7,332,662.00	8,500,000.00	5,849,355.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,100,000.00	2,100,000.00	1,500,000.00	1,267,880.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,200,000.00	7,100,000.00	9,183,000.00	9,183,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,200,000.00	2,200,000.00	7,683,000.00	7,683,000.00

Бүрд сумын ЭМТөвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайл ангийн аудитын тайлан

210602	Тавилга	-	-	-	-
210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	4,900,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	950,000.00	943,500.00	855,000.00	855,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	950,000.00	943,500.00	855,000.00	855,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	676,100.00	675,347.00	672,000.00	577,616.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	594,700.00	594,008.00	590,000.00	517,616.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,900.00	48,900.00	49,000.00	35,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	8,000.00	8,000.00	8,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	24,500.00	24,439.00	25,000.00	25,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,962,600.00	6,962,500.00	5,850,000.00	5,849,176.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,733,800.00	6,733,700.00	5,850,000.00	5,849,176.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	228,800.00	228,800.00		
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	409,515,800.00	409,287,360.00	434,098,600.00	430,211,080.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	340,706,600.00	340,706,600.00	370,383,800.00	370,383,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	340,706,600.00	340,706,600.00	370,383,800.00	370,383,800.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	38,969,400.00	38,969,400.00	33,875,000.00	33,875,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	38,969,400.00	38,969,400.00	33,875,000.00	33,875,000.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	29,839,800.00	29,611,360.00	29,839,800.00	25,952,280.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	29,839,800.00	29,611,360.00	29,839,800.00	25,952,280.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	48,556.05
ОРОН ТОО		22	22	22	22
	Байгууллага	1	1	1	1
	Удирдах	1	1	1	1
	Гүйцэтгэх	16	16	16	16
	Үйлчилгээ	5	5	5	5

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Хөтөлбөр, зориулалт, эдийн засгийн ангилал	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЭЗЭЛИЙН ДҮН	143,261,374.61
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	113,261,374.61
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	113,261,374.61
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл үрэмшил	26,565,480.00

Бүрд сумын ЭМТөвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210101	Үндсэн цалин	50,713.56
210102	Нэмэгдэл	26,514,766.44
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,958,865.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,958,865.61
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,153,330.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,063,930.00
210401	Бичиг хэрэг	89,400.00
2105	Нормативт зардал	62,697,754.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	58,697,754.00
210502	Хоол, хүнс	4,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	226,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	226,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,660,045.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,660,045.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,000,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	30,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	143,261,375.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	143,261,375.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан	37,761,645.00
131105	төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	105,499,730.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.39

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Өвөрхангай аймгийн Бүрд сумын Эрүүл Мэндийн Төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Чадварлаг аудит ХХК-ийн аудитор Б.Алтанцэцэг гүйцэтгэж, хяналтыг Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Эрдэнэцэцэг, аудитын менежер Д.Гансүх, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор О.Батжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Өвөрхангай аймаг дахь төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн А/03 тоот дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тус байгууллагын зорилго: Хүн амд үзүүлэх нийгмийн эрүүл мэндийн болон эмнэлэгийн тусламж үйлчилгээг чанартай, сэтгэл ханамжийн өндөр түвшинд цаг алдалгүй шуурхай үйлчилнэ" гэсэн зорилготой.

Дээрх зорилгын хүрээнд дараах зорилтуудыг дэвшүүлэн ажилласан байна. Үүнд: Зорилт-1 Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын цар тахлаас сэргийлэх, бэлэн байдлыг хангах, цар тахалтай тэмцэх үйл ажиллагаа

Зорилт-2 Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлж, орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний технологийг нэвтрүүлэн, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна

Зорилт-3 Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний технологийг нэвтрүүлнэ

Зорилт -4. Цахим эрүүл мэнд, эрт илрүүлэг, эргэн дуудах тогтолцоог бүрдүүлж, яаралтай

Зорилт-5 Сумын эрүүл мэндийн төвийг хүний нөөцийг бүрдүүлж, мэргэшүүлэн, чадавхыг нэмэгдүүлж, нийгмийн хамгааллыг дэмжинэ. тусламжийн чанар, үйлчилгээг хөгжүүлнэ.

Зорилт-6 Сумын эрүүл мэндийн төвийн барилга байгууламж, дэд бүтцийг сайжруулан, стандарт, чанарын шаардлага хангасан тэгш хүртээмжтэй, чанартай үйлчилгээг үзүүлэх орчныг бүрдүүлнэ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг Бүрд сумын Эрүүл Мэндийн Төвийн даргын 2018 оны 02 сарын 10-ны өдрийн А/02 тоот тушаалаар баталж мөрдөж байна.

Сумын Эрүүл Мэндийн Төвийн бүтцэд дотоод хяналтын орон тооны алба байхгүй. Бүрд сумын Эрүүл Мэндийн Төвийн даргын 2020 оны 09 сарын 1-ны А/13 тоот тушаалаар Дотоод хяналтын багийн бүрэлдэхүүнийг 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй зохион байгуулж ажиллаж байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хуьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Өвөрхангай аймгийн Бүрд сумын Эрүүл Мэндийн Төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь нийт зардлын үзүүлэлтээр сонгож,

материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны байдлаар 815.9 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 12.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 8.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерэнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Тус байгууллагын хувьд тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар буюу Эрүүл Мэндийн Яамны санхүүжилтээр 45.3 сая төгрөг, Хувь хүний хандиваар 2.3 сая төгрөгийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгсэл авсан байна.

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлангаар 75.9 сая төгрөгний баталгаажсан авлагатайгаас Эрүүл Мэндийн Даатгалын авлага 75.8 сая төгрөг, 75.9 сая төгрөгний баталгаажсан өглөгөөс ажиллагсдад олгох урамшуулалын өглөг 55.3 сая төгрөг, НДШ өглөг 5.5 сая төгрөг, тээвэр шатахууны өглөг 5.4 сая төгрөг байна.

Бараа материалын үлдэгдэл өмнөх оны үзүүлэлтээс 51.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь ковид өвчний тархалтын улмаас ЭМЯ-с өгсөн чиглэлийн дагуу эм боох материалын 2 сарын нөөц бүрдүүлсэнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тайлант онд Төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд зориулан 434.1 сая төгрөгийг улс, орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ. Үүнд:

Тусгай зориулалтын шилжүүлгээр үндсэн үйл ажиллагааны зардалд 370.4 сая төгрөг, Эрүүл мэндийн даатгалаас үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээгээр 33.8 сая төгрөг, нэг иргэнд ногдох нормативаар тооцсон санхүүжилт 29.8 сая төгрөгөөр тус тус олгохоор төлөвлөсөн байна. Энэ нь ковидын үед илүү цагаар ажиллах цалин урамшуулал, бараа үйлчилгээний бусад зардал өссөнтэй холбоотой юм.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 376.4 сая төгрөгөөр санхүүжигдэн, 815.9 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны зардалд зарцуулжээ.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тус байгууллага тайлант онд 143.3 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч цалингийн нэмэгдэл урамшуулалд 30.5 сая төгрөг, тээвэр шатахуунд 7.0 сая

хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн /бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт / нийцсэн/ байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 4.0 сая төгрөгийн зөрчилд санхүүгийн тайланд залруулга хийсэн байна. Өмнөх аудитын зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Ковидын үед Эрүүл Мэндийн Яамнаас өгсөн чиглэлийн дагуу бүрдүүлсэн нөөц эм боох материалын зарцуулалт, ажилчдын урамшуулал олгох хөрөнгө зарцуулах тушаалуудын үндэслэл, тэдгээрийн хүчин төгөлдөр байдалд анхаарах

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 5.9 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 5.9 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Байхгүй болно.

4.2 Төлбөрийн акт

Байхгүй болно.

4.3 Албан шаардлага

4.3.1 Үндэслэх баримт шийдвэргүйгээр 0.6 сая төгрөгийг найдваргүй авлагын зардалд бичиж авлагаа бууруулсан

4.3.2 2021.07.29–ний өдрийн Монос Өвөрхангай ХХК-аас эм эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авалт хийсэн 5.3 сая төгрөгийн гүйлгээг шилэн дансанд байршуулаагүй байна, Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Бүрд сумын ЭМТөв	2	5.9	0	0	0	0	2	5.9		

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Д.ГАНСҮХ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР

Б.АЛТАНЦЭЦЭГ

2022 ОНЫ 02 ДУГААР САРЫН 11-НЫ ӨДӨР